

Pearson Edexcel International GCSE

Thursday 30 May 2024

Morning (Time: 2 hours 15 minutes)

**Paper
reference**

4GK1/01

Greek (First Language)

PAPER 1: Reading, Summary and Grammar

Extract Booklet

Do not return this Extract Booklet with the question paper.

Turn over ►

P75558A

©2024 Pearson Education Ltd.
F:1/1/1/

Pearson

BLANK PAGE

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Πρώτο κείμενο: Το γκράφιτι είναι τέχνη ή βανδαλισμός;	3
Δεύτερο κείμενο: Το γκράφιτι είναι η σύγχρονη μορφή τέχνης	5
Τρίτο κείμενο: Ο εθελοντισμός και τα οφέλη του	7

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Κατανόηση γραπτού λόγου

Απαντήστε σε όλες τις ερωτήσεις.

Πρώτο κείμενο: Το γκράφιτι είναι τέχνη ή βανδαλισμός;

Να διαβάσετε προσεκτικά το ακόλουθο άρθρο μιας δημοσιογράφου που δημοσιεύτηκε σε διαδικτυακή εφημερίδα. Στη συνέχεια να απαντήσετε στις ερωτήσεις 1 έως 4 στο φυλλάδιο των ερωτήσεων.

Η σχέση μας με το γκράφιτι και την τέχνη του δρόμου είναι μπερδεμένη. Από τη μία πλευρά, ο δήμαρχος ξεκίνησε ολόκληρη εκστρατεία καθαρισμού των κτιρίων από τα γκράφιτι, αλλά, από την άλλη, θαυμάζουμε τις γιγάντιες τοιχογραφίες που καλύπτουν ολόκληρες πλευρές των κτιρίων ως σύγχρονη μορφή τέχνης. Τι από τα δύο είναι;

Σύμφωνα με έναν καθηγητή της Σχολής Καλών Τεχνών, η κάθε εποχή γεννά τη δική της τέχνη. Το γκράφιτι δεν είναι μόνο μία μονόχρωμη υπογραφή στον τοίχο. Είναι και οι μεγάλοι μεγέθους εικόνες που κυριαρχούν στο αστικό τοπίο. Το γκράφιτι ξεκίνησε ως ένας τρόπος αντίδρασης των νέων στα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα που ζούσαν. Πλέον θεωρείται ένα είδος τέχνης, που εκφράζει τα συναισθήματα και τις ιδέες μιας ολόκληρης γενιάς.

Τα γκράφιτι και η τέχνη του δρόμου τα τελευταία χρόνια έχουν αναρριχηθεί στις πρώτες θέσεις της δημοτικότητας, αλλά αναδεικνύονται επίσης και ως ένας από τους πιο επικερδείς καλλιτεχνικούς χώρους στον κόσμο. Πρόσφατα πουλήθηκε έργο γνωστού καλλιτέχνη για ένα εκατομμύριο ευρώ. Μολονότι η αποδοχή του γκράφιτι μεταξύ των ανθρώπων αυξάνεται, σε πολλές πόλεις εξακολουθεί να θεωρείται απαγορευμένη και συχνά ποινικοποιημένη δραστηριότητα.

Θα πρέπει να αναρωτηθούμε και το εξής: μήπως έχουν δίκιο οι κάτοικοι που συχνά διαμαρτύρονται, όταν βλέπουν προσόψεις κτιρίων, καταστημάτων και σπιτιών να καλύπτονται με άναρχα και ακαλαίσθητα σχήματα, ένα μπερδεμένο κουβάρι γραμμών και χρωμάτων; Οι δημότες συχνά αναλογίζονται γιατί να σπαταλιούνται κάθε χρόνο τόσα χρήματα, για να καθαριστούν τα κτίρια αυτά, τη στιγμή που θα μπορούσαν να δοθούν για πιο επιτακτικές ανάγκες. Εμείς οι κάτοικοι της πόλης υποφέρουμε, όταν διαπιστώνουμε ότι οι άναρχες υπογραφές των καλλιτεχνών επιβαρύνουν κάποιες γειτονιές που έχουν ήδη μεγάλο πρόβλημα καθαριότητας!

Στον προβληματισμό αυτόν, ωστόσο, υπάρχει και ο αντίλογος. Όταν ένα κτίριο καλύπτεται από τεράστιες επιβλητικές τοιχογραφίες, αυξάνεται η αξία του. Αναβαθμίζεται όχι μόνο οικονομικά αλλά και καλλιτεχνικά. Το κτίριο μεταμορφώνεται εξωτερικά και όσοι μένουν σε αυτό έχουν την αίσθηση ότι ζουν μέσα σε ένα έργο τέχνης. Έτσι, δεν είναι σπάνιο πλέον οι ένοικοι μιας πολυκατοικίας να ζητούν από έναν καλλιτέχνη του δρόμου να ζωγραφίσει το κτίριό τους. Πόλεις όπως η Αθήνα, έχουν τώρα μεταμορφωθεί σε διεθνή σημεία αναφοράς για την τέχνη του δρόμου. Για παράδειγμα, πολλοί Έλληνες και ξένοι, επισκέπτονται διάφορες περιοχές, για να θαυμάσουν και να φωτογραφηθούν μπροστά στα έργα. Ίσως αυτό το στοιχείο πείσει και τους σχετικά δύσπιστους, όπως εγώ, για την καλλιτεχνική αξία του γκράφιτι.

Δεύτερο κείμενο: Το γκράφιτι είναι η σύγχρονη μορφή τέχνης

Να διαβάσετε προσεκτικά τη συνέντευξη του Χρήστου, ενός καλλιτέχνη του δρόμου, που δημοσιεύτηκε σε ένα διαδικτυακό περιοδικό. Στη συνέχεια, να απαντήσετε στις ερωτήσεις 5 έως 9 στο φυλλάδιο ερωτήσεων.

Εργάζομαι εδώ και πολλά χρόνια ως καλλιτέχνης του δρόμου και ποτέ δεν πίστευα ότι θα μπορούσα να ζήσω από αυτήν τη δουλειά. Κανένας δεν θα με πλήρωνε, για να καλύψω τον τοίχο της πολυκατοικίας του με τοιχογραφίες, γιατί δεν θεωρούσαν τέχνη αυτό που κάνω.

Όταν ξεκίνησα να ζωγραφίζω στους δρόμους, δεν είχαμε πολλές γνώσεις και δεν υπήρχε ίντερνετ. Όμως στην τέχνη είναι σημαντικό να μη μένεις στάσιμος. Όταν θέλαμε να δούμε το έργο σημαντικών καλλιτεχνών, αγοράζαμε το μοναδικό περιοδικό για την τέχνη του δρόμου, που έβγαινε κάθε έξι μήνες. Προκειμένου να ενημερωθούμε για τις νέες τάσεις στον χώρο και για τη δουλειά άλλων, παίρναμε τους δρόμους, για να εντοπίσουμε τα νέα σχέδια που εμφανίζονταν στις άδειες επιφάνειες της πόλης.

Για μένα τα γκράφιτι είναι μία σοβαρή μορφή τέχνης προσβάσιμη σε όλους. Είναι η τέχνη που αναδεικνύει τα σημερινά προβλήματα, όπως η ανεργία, ο ρατσισμός, η μοναξιά και η αγωνία για το μέλλον. Μέσα από το γκράφιτι εμείς οι καλλιτέχνες μιλάμε για όσα μας τρομάζουν, μας απειλούν και μας πνίγουν. Απευθυνόμαστε στο ευρύ κοινό, τους κατοίκους της πόλης και μέσα από τη δουλειά μας εκφράζουμε τις δικές τους αγωνίες και τα άγχη τους.

Η δική μου καλλιτεχνική προσέγγιση με ωθεί να δημιουργώ ευχάριστες εικόνες, χρησιμοποιώντας έντονα χρώματα και σχεδιάζοντας ζωντανούς χαρακτήρες. Αφετέρου, προσπαθώ να κρύβω μέσα τους κοινωνικά ή πολιτικά μηνύματα, τα οποία θα μπορέσει να διακρίνει όποιος θελήσει να μπει σε αυτό το παιχνίδι, σε αυτή τη μορφή διαλόγου που αναπτύσσω με το κοινό μου.

Οι εικόνες μου κάποιες φορές προκαλούν αντιδράσεις, καθώς δεν συμφωνούν όλοι με αυτά που ζωγραφίζω. Πώς θα γινόταν άλλωστε; Όταν υπάρχουν έργα που περιγράφουν καταστάσεις εκτεθειμένες σε δημόσιο χώρο, το πιο λογικό είναι να υπάρχουν διαφορετικές οπτικές και ερμηνείες. Αν η τέχνη μου άρεσε σε όλους, θα ήταν σαν το νερό, άγευστη.

Για μένα ένας απλός τοίχος αποτελεί έναν δυνητικό καμβά έτοιμο να δεχτεί τη δημιουργία μου. Το ίδιο ισχύει και για τους συναδέλφους μου. Δε λέω, δεν είναι όλες οι προσπάθειες καλές. Όταν όμως φτάνουμε να διαφημίζουμε την πόλη ως σημείο αναφοράς για έργα τέχνης του δρόμου, τότε κάτι καλό προσφέρουμε.

Γι' αυτό σας ρωτάω, νομίζετε ότι εμείς υποβαθμίζουμε την όμορφη πόλη; Έχετε επισκεφτεί τους δρόμους και τα στενά σοκάκια να δείτε, πόσο βρόμικα είναι; Εμείς ως καλλιτέχνες του δρόμου κινούμαστε στις γειτονιές και δίνουμε χρώμα σε αυτές. Η τέχνη του δρόμου, από τις προσωπικές υπογραφές του καθενός μέχρι τις μεγάλες τοιχογραφίες, εκφράζει την εποχή μας, είναι κομμάτι της πόλης μας.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

Τρίτο κείμενο: Ο εθελοντισμός και τα οφέλη του

Να διαβάσετε το άρθρο που ακολουθεί με θέμα τον εθελοντισμό στην Ελλάδα. Στη συνέχεια να απαντήσετε στην ερώτηση 10 στο φυλλάδιο των ερωτήσεων.

Πριν μερικά χρόνια ολοκληρώθηκε μια μελέτη για το μέγεθος και τις μορφές του εθελοντισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης αυτής, η συμμετοχή στον εθελοντισμό στην Ελλάδα είναι μικρής έκτασης, συγκριτικά με άλλες χώρες. Παρότι ακριβή στοιχεία δεν υπάρχουν, εκτιμάται ότι λιγότερο από το 10% του πληθυσμού μετέχει σε εθελοντικές δραστηριότητες. Αντίθετα, σε χώρες με μεγάλη πολιτισμική παράδοση στον εθελοντισμό, όπως οι Σκανδιναβικές χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ολλανδία, τα ποσοστά συμμετοχής των πολιτών σε εθελοντικές δράσεις είναι πολύ υψηλά, φτάνοντας και το 50%. Όσοι συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν ότι η εθελοντική εργασία τους προσφέρει προσωπική ευημερία, επειδή έχουν την αίσθηση ότι βοηθούν τους άλλους και ότι ανήκουν σε μια κοινότητα.

Η μελέτη έδειξε ότι ο εθελοντισμός ωφελεί τους εργαζόμενους, αλλά το όφελος είναι μεγαλύτερο για τους ανέργους. Ο εθελοντισμός δεν μπορεί να αντικαταστήσει την αμειβόμενη εργασία, αλλά μπορεί να προσφέρει τη δυνατότητα στους ανέργους να βγουν από το σπίτι, να κοινωνικοποιηθούν, να αποκτήσουν νέες εργασιακές δεξιότητες και να έχουν ένα καθημερινό πρόγραμμα που θα τους βοηθήσει ψυχολογικά όσο και κοινωνικά. Έμμεσα ο εθελοντισμός μέσω της δραστηριοποίησης και της κοινωνικής δικτύωσης βοηθά και στην εύρεση απασχόλησης.

Μια δεύτερη κατηγορία ανθρώπων που ωφελείται από τον εθελοντισμό είναι οι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας, οι οποίοι υποφέρουν από απομόνωση και έλλειψη κοινωνικής επαφής. Έχει μάλιστα παρατηρηθεί ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ηλικία του εθελοντή και όσο περισσότερα προβλήματα υγείας αντιμετωπίζει, τόσο μεγαλύτερα είναι τα οφέλη που αποκομίζει από τον εθελοντισμό. Οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας έχουν γνώσεις και εμπειρίες που μπορούν να φανούν χρήσιμες, είτε διαβάζοντας παραμύθια και ιστορίες σε παιδικούς σταθμούς και σχολεία, είτε οργανώνοντας ξεναγήσεις σε μνημεία της πόλης.

Όσο για τους νέους, ο εθελοντισμός έχει να τους προσφέρει πολλά, καθώς τους δίνει την ευκαιρία να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία, να συνεισφέρουν σε τομείς που σχετίζονται με αυτό που σπουδάζουν και, φυσικά, να γνωρίσουν καινούριους ανθρώπους.

«Νομίζω ότι η μεγαλύτερη απόδειξη για το πόσο καλά περνάμε, είναι η επιθυμία μας να λαμβάνουμε μέρος στις δράσεις που οργανώνει η ομάδα μας. Προσωπικά έχω παρευρεθεί σε πέντε δράσεις και θέλω να τις πολλαπλασιάσω» ήταν τα λόγια μιας φοιτήτριας, μέλους της εθελοντικής ομάδας του πανεπιστημίου της.

BLANK PAGE

BLANK PAGE

Source information

1. Το γκράφιτι είναι τέχνη ή βανδαλισμός;
<https://www.news247.gr/politismos/to-gkrafiti-vandalismos.7479945.html>
2. Το γκράφιτι είναι η σύγχρονη μορφή τέχνης
<https://www.lifo.gr/culture/eikastika/o-ino-einai-o-protos-ellinas-kallitehnis-poy-mpike-sto-moyseio-street-art-toy>
3. Ο εθελοντισμός και τα οφέλη του
https://www.eiead.gr/publications/docs/Μελέτη_εθελοντισμού_τελικό_Φεβρουάριος_2020.pdf

